

násilně ba snad až i na smrtelném loži jednoho z manželů a to i, byť snad třeba první manželství, jež je překážkou tohoto druhého, už neexistovalo, ježto druhý člen již zemřel, neboť věc posuzuje se dle doby, kdy druhé manželství uzavřeno. Z této svízelné situace není východiska leč otázkou, může-li manželství nyní za platné uznané býti aspoň platně obnoveno, a tu možno poukázati na to, není-li možno docílití rozluky prvního manželství dle §§ 15 a 16 rozl. zák., načež by novému sňatku nynějších manželů v neplatném svazku žijících nebylo nic na překážku.

Čís. 6788.

Pojem »přestavby« a »nástavby« ve smyslu §u 31 (1) čís. 1 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. Vymalování bytu a postavení kamen nájemníkem není úpravou neobytného bytu v obytný.

Nařízení ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. není v rozporu s řem 560 c. ř. s.

Nejde o zmatek podle §u 477 čís. 9 c. ř. s., dána-li z bytu výpověď čtrnáctidenní, soud však, uznáv výpověď účinnou, stanovil výpovědní lhůtu čtvrtletní. Postup tento odporuje však §u 575 a §u 405 c. ř. s. Žalovaný nemůže se domáhati nápravy, měla-li při správném postupu soudu býti ponechána v platnosti kratší výpověď.

(Rozh. ze dne 9. února 1927, Rv I 45/27.)

Žalobce dal žalovanému čtrnáctidenní výpověď z najatých místností, nepodléhajících prý ochraně nájemců, ježto šlo o přestavbu. K námitkám žalovaného ponechal procesní soud první stolice výpověď v platnosti s tím, že se povoluje výpověď čtvrtletní ku dni 1. listopadu 1926. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil mimo jiné z těchto důvodů: Bylo zjištěno, že z domu žalobcova byla snesena střecha, bylo zjištěno, že před stavbou nebyly v podkroví byty, nýbrž pouze jednoduché, dřevěnými stěnami oddělené podkrovní komory, že nad přízemím byla zřízena zcela nová střecha a za tím účelem v přízemí na straně východní a západní byly na místo dřevěných stěn postaveny zdi z cihel, že v podkroví byly vybudovány na východní straně 3 světnice dvouokenní, že střecha nad těmito třemi světnicemi byla předsunuta, aby světnice měly kolmé stěny, že komín byl znovu vybudován až od přízemí, že na jižní straně byla vbudována prostora se třemi kolmými a jednou šikmou stěnou, že schody v podkroví byly přeloženy do zadu, takže v předu mohla býti ještě prostřední světnice vbudována jako třetí a z komory proti jihu byla zřízena další světnice, jež byla bytem žalovaného. Z těchto zjištění, jež nebyla žalovaným napadena, vyplývá, že jde o přestavbu ve smyslu §u 31 (1) čís. 1 zák. na ochr. naj. a obzvláště ohledně světnice, obývané žalovaným o místnost, jež byla učiněna obyvatelnou teprve přestavbou. Okolnost, že žalovaný dal světnici sám vymalovati a opatřil ji kamny, jest bez významu, ježto vymalování světnice a postavení kamen do ní nespadá pod pojem »upraviti z neobytné na obytnou« ve smyslu §u 31 (1) čís. 1 zák. na ochr. naj. Rovněž jest lhostejno pro rozhodnutí tohoto sporu, že bylo se uchýleno v nepodstatných bodech od stavebního povolení.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

S právního hlediska posoudily nižší soudy věc bezvadně, když na základě zjištěných skutečností o provedení přestavby a nástavby domu žalobcova, dle nichž byt žalovaného byl zřízen nově v půdní nástavbě domu žalobcova úředně povolené, dospěly k úsudku, že tento byt jest podle prvního odstavce §u 31 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. vyloučen z ochrany zákonné, takže v tomto směru lze odkázati ku správným důvodům jejich rozsudků. Dovolací soud souhlasí i s názorem odvolac. soudu, že všeobecným výpovědním a stěhovacím řádem pro Čechy ze dne 26. června 1924, čís. 172 sb. z. a n. vydaným nařízením presidenta zemské politické správy v Čechách, byly upraveny i výpovědní lhůty v obci Dolním E. a že žalovaný nemůže se dovolávati proti tomuto nařízení místní výpovědní zvyklosti. Nařízení toto není ani v rozporu s §em 560 c. ř. s., jak dovolání mylně doličuje, — nýbrž v úplné shodě s ustanovením jeho prvního odstavce, který stanoví, že n e n í - l i z v l á š t n í ú m l u v y stran o lhůtě výpovědní, m u s í se státi podle vydaných předpisů a jen, kdyby těchto nebylo, bylo by lze teprve použití místní zvyklosti pro vyklizení najatých předmětů. Bylo-li odvolacím soudem zjištěno, že žalovaný najal byt za měsíční nájemné 110 Kč, předem měsíčně splatné, a že zvláštní úmluvy o výpovědi neměl, bylo při výpovědi použití ustanovení §u 6 všeobecného výpovědního a stěhovacího řádu pro Čechy (nař. čís. 172 z roku 1924 sb. z. a n.) a žalobce byl podle něho oprávněn k výpovědi čtrnáctidenní ku 1. nebo 16. dni měsíce, i k návrhu na vyklizení podle §u 7 téhož nařízení. Tím jest vyvrácen názor žalovaného, přijatý prvním soudem, že žalobce měl dle místní zvyklosti v Dolním E. jen právo k čtvrtletní výpovědi.

Ani dovolací důvod dle §u 503 čís. 1 c. ř. s. není opodstatněn. Dovolatel odůvodňuje tuto výtku tím, že první soud ve svém rozsudečném výroku uznal sice výpověď žalobcovu za účinnou, současně však uznal — vycházející z názoru, že platí čtvrtletní výpovědní lhůta — na jinou výpovědní lhůtu, totiž čtvrtletní, jsoucí ve zřejmém rozporu s výpovědí žalobcovou, která zněla pouze na čtrnáct dní a mohla tedy jen v tomto svém znění býti v účinnosti zachována. Z toho dovolatel usuzuje, že v rozsudečném výroku jest zřejmý rozpor, zakládající zmatečnost podle §u 477 čís. 9 c. ř. s., ku které bylo i odvolacímu soudu po případě z úřadu přihlédnouti, a že jest i jeho rozhodnutí zmatečným, když rozsudek první stolice ve výroku potvrdil. Dovolateli nelze přisvědčiti. O zmatečnosti rozsudku ve smyslu §u 477 čís. 9 c. ř. s. může býti řeč jen tehdy, když výrok rozsudečný jest sám o sobě v rozporu, obsahuje výroky, jež vedle sebe nemohou logicky obstáti, takže nelze z něho bezpečně seznati, co má býti právem. Touto vadou není však rozsudečný výrok prvního soudu stížen. Výrok, že výpověď žalobcova se zachovává v účinnosti s dodatkem, že se výpověď povoluje čtvrtletně, jest zcela jasný a logický, byl i výpověď sama o sobě zněla jen na čtrnáct dní, neboť oním dodatkem jest jasně naznačeno, že z této lhůty má sejíti a že na její místo vstoupí lhůta čtvrtletní, již pokládal první soud — ovšem mylně — za správnou, takže jde vlastně o změnu a nikoliv o potvrzení dané výpovědi. Výrok prvního soudu není tedy zmatečným pro

rozpor a odvolací soud neměl příčiny jej zrušiti. Postup prvního soudu jest ovšem v jiném směru nesprávným. Nižším soudům bylo ve sporném řízení řešiti rozsudkem jen otázku, zda soudní výpověď žalobcova ze dne 31. července 1926, kterou žalovanému vypověděl v domě č. 26 v Dolním E. najatý byt na čtrnáct dní dne 1. srpna 1926 ku 15. srpnu 1926 s příkazem, že jest povinen vypovězené místnosti vykliditi a nejdéle do 16. srpna 1926 o 12. hodině polední odevzdati — uznává se buď za účinnou anebo za zrušenou (§ 572 c. ř. s.) a v prvním případě, když již v době vynesení rozsudku prvním soudem byla nájemní doba prošlá, vyřknouti zároveň podle §u 573 c. ř. s., kdy najatý předmět má býti odevzdán. Prvý soud měl proto zkoumati výpověď tak, jak byla dána, a dospěl-li k přesvědčení, že žalobce nebyl oprávněn vypověděti nájemní smlouvu na 14 dnů, nýbrž ve lhůtě čtvrtletní, měl rozsudek uznati, že se žalobcova výpověď zrušuje a nikoli, že jest po právu a tedy účinnou, avšak s jinou výpovědní lhůtou. Když přes to tak učinil, octl se v rozporu, ovšem ne sám se sebou (§ 477 čís. 9 c. ř. s.), jak dovolatel mylně míní, nýbrž se zákonem a to v ustanovení §u 572 a 405 c. ř. s., přisoudiv něco, co nebylo navrženo. Nápravy této vady nemohl se však dovolatel v opravném řízení domáhati, ježto by to vzhledem k tomu, že při správném posouzení věci, jak bylo shora doličeno, platí pro sporný nájemní poměr výpovědní lhůta uvedená ve výpovědi žalobcově, mohlo vésti jen k výsledku, že se výpověď uznává za účinnou bez onoho dodatku, což by bylo zřejmě v neprospěch žalovaného. Odvolací soud, jemuž bylo rozhodnouti o odvolání žalovaného, posoudil proto věc správně, když rozsudek prvního soudu potvrdil.

Čís. 6789.

Závazek nájemníka ve světových lázních, že se v době saisony vystěhuje z pokoje v nižším poschodí do pokoje ve vyšším poschodí téhož domu.

(Rozh. ze dne 9. února 1927, Rv I 101/27.)

Na základě nájemní smlouvy z roku 1920 domáhal se pronajímatel na nájemci, by 15. dubna každého roku vyklidil pokoj obývaný ve třetím poschodí žalobcova domu v Karlových Varech a přestěhoval se po dobu saisony (od 15. dubna do 15. září) do pokoje ve čtvrtém poschodí téhož domu. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolatelé spatřují nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nevyložil správně nájemní smlouvu, jak ji měl obsahově zjištěnou svědeckou výpovědí Rudolfa K-a, jemuž i jím bylo věřeno úplně, kteroužto celou výpověď položil za základ svému rozhodnutí. Dovolatelům sluší dáti za pravdu, podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací jest opodstatněn. Odvolací soud založil svůj právní závěr, že nedo-